

d ů v o d ů:

Po věcné stránce (čís. 9a) § 281 tr. ř.), namítá zmateční stížnost, že odsuzující výrok je právně pochybený proto, že, an první soud zjistil, že strážník na křižovatce dal obžalovanému znamení, že vjezd do Wilsonovy třídy je volný, nemůže býti shledána trestná nedbalost podle § 335 tr. zák. v tom, že jel větší rychlostí, než dopouští na křižovatkách nařízení z roku 1910 v druhém odstavci § 46. Zmateční stížnost má za to, že, je-li zřízen na křižovatkách strážce a označí-li znamením ruky trať za volnou, neplatí předpis o počtu kilometrů. Pro tento omezující výklad § 46 min. nař. neposkytuje opory ani doslov ani účel tohoto ustanovení. Jako pojem křižovatky ve smyslu § 46 odst. 2. nevyžaduje, by tam byla zřízena stálá policejní služba (rozh. č. 2374), tak i skutečnost, že byla zřízena a že dopravní strážník označil jízdní dráhu za volnou, nezprošťuje řidiče povinností, uložených mu v §§ 45 a 46 min. nař., by zařídil jízdu co do rychlosti a opatrnosti i po volné trati křižovatky tak, by svým povinností vyhověl a zabránil případné srážce. To obžalovaný, jak rozsudek zjišťuje, neučinil. Jel po zatáčce (křižovatce dvou ulic) rychlostí daleko převyšující přípustných 6 km za hodinu, totiž rychlostí nejméně 10 km, a touto rychlou a zároveň — (vzhledem k ostré zatáčce křižovatky a k velikému převodu v řízení, vyžadujícímu rychlé točení volantem k docílení plného vytočení, což jest při velké rychlosti obtížné) — také neopatrnou jízdou způsobil, že se nemohl náležitě vytočiti v jízdní dráze, nýbrž zajel na chodník a usmrtil stojící tam D-ovou, kdežto při jízdě nejvýše 6 km mohl podle přesvědčení soudu, opřeného o posudek znalce a o výsledek zkoušky, provedené při místním ohledání, docela dobře zatáčku vyjetí. Není tedy námitka zmateční stížnosti odůvodněna.

Čís. 4071.

Odstraniti majetkový předmět (§ 1 zákona o maření exekuce) znamená pozitivní činností provéstí takové přemístění předmětu, že je jeho postižení exekucí alespoň ztíženo; spadá sem ukrytí a jemu se blíží způsobu dispozice s majetkovým předmětem, nikoliv zatajení.

Neplacení pohledávky nelze podřaditi pod pojem odstranění majetkových předmětů.

Positivní dispozicí s majetkovým předmětem (odstraněním majetkového předmětu) není popření jsoucnosti (držby) majetkového předmětu, ani odeprání zprávy, umožňující vymáhajícímu věřiteli (výkonnému orgánu) exekuční zásah na majetkový předmět.

Pokud jde o překročení obžaloby (§§ 262, 263, 267 tr. ř.), bylo-li k obžalobě na zločin podle § 199 a) tr. zák. uznáno na přečin § 1 zák. o mař. ex.

(Rozh. ze dne 12. února 1931, Zm I 123/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 28. května 1929, jímž byl stěžovatel, byv obžalován pro zločin podvodu podle §§ 197, 199a) tr. zák., uznán vinným přečinem podle § 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a zprostil obžalovaného podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 199a) tr. zák., jehož se podle obžaloby dopustil tím, že dne 3. ledna 1929 v P. v exekuční věci Roberta Sch-a, vedené proti němu u exekučního soudu, vykonal křivou přísahu vyjevovací, čímž stát na svém právu, zvědět od dlužníka pravdu, a vymáhající věřitel Robert Sch. škodu ve výši 200 Kč převyšující trpěti měli a také utrpěli, a to Robert Sch. ve výši 700 Kč.

Důvody:

Na obžalovaného byla podána obžaloba pro zločin podvodu podle §§ 197, 199a) tr. zák., spáchaný křivou přísahou vyjevovací; zločinu toho dopustil se obžalovaný podle obžaloby tím, že dne 3. ledna 1929 v řízení vyjevovacím uvedl a přísahou dotvrdil, že se nepamatuje na jména firem, pro něž pracuje s měsíčním příjmem na provisi 2.500 Kč. Nalézací soud nenabyl přesvědčení, že obžalovaný křivě přísahal, a proto neuznal obžalovaného vinným podle obžaloby, uznal ho však vinným přečinem podle § 1 zákona z 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., jež obžalovaný spáchal tím, že koncem roku 1928 v P. v úmyslu, by zcela nebo z části zmařil uspokojení svého věřitele Roberta Sch-a, za exekuce proti němu vedené u exekučního soudu odstranil majetkové předměty, čímž Robert Sch. utrpěl na svém majetku škodu 700 Kč, tedy nižší než 2.000 Kč. Poněvadž podle § 2 odst. (1) zákona z 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n. byla částka 100 Kč, uvedená v § 1 zákona o trestních ustanoveních proti maření exekuce z 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., zvýšena na 2.000 Kč, byl posouzením činu, jehož se obžalovaný dopustil podle výroku rozsudku, za přečin podle § 1 zákona o maření exekuce porušen zákon, neboť podle tohoto výroku — jemuž ostatně co do výše škody vymáhajícího věřitele neodpovídá žádné zjištění rozsudkových důvodů — utrpěl vymáhající věřitel činem obžalovaného škodu nižší než 2.000 Kč, takže by čin obžalovaného byl podle oné stati zákona přestupkem. Této ve zmateční stížnosti obžalovaného nevytýkané vady rozsudku bylo by podle § 290 tr. ř. dbáti z moci a povinnosti úřední. Výrok o vině obžalovaného odůvodňuje rozsudek především zjištěním, že obžalovaný ze 30.000 Kč, jež vydělal na rumunských jablkách, platil dluhy, a to v říjnu 1928 Oděvnímu družstvu asi 4.000 Kč a firmě H. 1.400 Kč, jednak že peněz upotřebil v domácnosti a že firmě Sch. zaplatiti nechtěl, — a spatřuje objektivní vinu obžalovaného v tom, že obžalovaný měl po rukou 30.000 Kč, ale na pohledávku firmy Sch. nic neuplatil, ač tak učiniti mohl, a dále v tom, že obžalovaný nechtěl udati, u koho a jaké pohledávky má. Po stránce subjektivní zjišťuje nalézací soud, že ob-

žalovaný neplatil Sch-ovi, ač si byl dobře vědom, že platiti má, a nechtěl udati, u koho a jaké má pohledávky, vědomě v patrném úmyslu, by firma Sch. nemohla vésti exekuce na jeho provisní příjmy. Proto soud shledal, že jednání obžalovaného, jenž odstranil majetkové předměty, by zmařil uspokojení svého věřitele, zakládá skutkovou podstatu onoho přečinu. Nehledíc k nevytýkané formální vadě vnitřního rozporu rozsudku, jenž tu klade obžalovanému za vinu, že nechtěl udati (vzhledem k citaci svědecké výpovědi Dr. S-e zřejmě při vyjevovacím roku, ač výrok rozsudku uvádí za dobu spáchání činu konec roku 1928, vyjevovací rok však byl 3. ledna 1929 a na ten den se také vztahovala obžaloba), u koho a jaké pohledávky má, ačkoliv předtím vyslovil, že byla vyvrácena obhajoba obžalovaného, jenž tvrdil, že nemůže uvést určitou provisi ani firmu, od které by měl určitý důchod, že nemá za žádnou firmou provisní nárok, any jeho provise jsou náhodné, — je výrok o vině obžalovaného s tímto odůvodněním stižen částečně zmatečností podle čí. 8 § 281 ř. tr., jež není vytýkána. Bylať tu zjevně ve smyslu §§ 262, 263, 267 tr. ř. překročena obžaloba, jež pozastavený čin spatřovala v přísežně dotvrzeném údaji obžalovaného, že se nepamatuje na jména firem, pro něž na provisi pracuje, — pokud rozsudek podrobuje právnímu posouzení i čin záležející v tom, že obžalovaný svému věřiteli neplatil, ač mohl. Dá-li se ještě zastávati názor, že bylo zažalováno, jak se obžalovaný zachoval při vyjevovacím roku, a že soud, pokud shledal, že obžalovaný při roku tom nechtěl udati, u koho a jaké má pohledávky, posoudil jen jednání obžalovaného při roku tom s jiné stránky, než kterou vyznačila obžaloba (§ 262 tr. ř.), nemůže to platiti, pokud rozsudek dává obžalovanému za vinu i, že neplatil, ač mohl; neboť to již nespadá v obor pozastaveného zachování se obžalovaného při vyjevovacím roku. Při formálním rázu tohoto důvodu zmatečnosti nelze ovšem podle § 290 tr. ř. z této příčiny postupovati zrušením rozsudku, nýbrž musí zůstatí při této připomínce.

Zmateční stížnost však vytýká rozsudku sice jen zběžně, ale přece dosti zřetelně, z důvodu podle čí. 9a) § 281 tr. ř. jinou zmatečnost, a to právem. Rozsudek shledává v tom, že obžalovaný (vědomě a úmyslně) neplatil své věřitelce, ač mohl, a že (vědomě a v úmyslu, by jeho věřitel nemohl vésti exekuci na jeho provisní příjmy, a by tak zmařil uspokojení svého věřitele) nechtěl udati, u koho a jaké má pohledávky, — odstranění majetkových předmětů. Odstranění majetkový předmět znamená pozitivní činností provéstí takové přemístění předmětu, že je jeho postižení exekucí alespoň ztíženo. Spadá sem tedy především ukrytí a jemu se blížící způsoby dispozice s majetkovým předmětem. Že neplacení pohledávky nelze podřaditi pod pojem odstranění majetkových předmětů, netřeba zajisté dokazovati. Avšak pozitivní dispozicí s majetkovým předmětem vůbec a tedy ani odstraněním majetkového předmětu není ani, popře-li kdo jsoucnost nebo držbu majetkového předmětu, nebo odepře-li zprávu, umožňující vymáhajícímu věřiteli (výkonnému orgánu) exekuční zásah na majetkový předmět. Takové jednání mohlo by spadatí

pod pojem zatajení. Zatajení však není ze způsobů, jimiž může býti naplněna skutková podstata § 1 zákona o maření exekuce. Poněvadž tedy právního pojmu »odstranění majetkových předmětů« bylo nesprávně použito na to, co nalézací soud skutkově zjišťuje o činnosti obžalovaného, nemůže výrok o vině obstáti, jsa stížen zmatečností podle čís. 9a) § 281 tr. ř. Ježto pak nalézací soud, jak již uvedeno, neuznal obžalovaného vinným podle obžaloby, znějící na zločin podvodu podle §§ 197, 199a) tr. zák., — aniž si veřejný obžalobce proti tomu stěžoval, — a ano zjištěné jednání obžalovaného nezakládá ani skutkovou podstatu přečinu podle § 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., jímž ho uznal vinným nalézací soud, bylo odůvodněné zmateční stížnosti obžalovaného vyhověti a uznati podle § 288 čís. 3 tr. ř. ihned ve věci, že se obžalovaný podle § 259 tr. ř. z obžaloby zprošťuje.

Čís. 4072.

Skutková podstata přečinu podle § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 nevyžaduje tajný způsob přechovávání (ukrývání) zařízení, ani úmysl zneužití zachycených zpráv v neprospěch státu, ani delší trvání protiprávního stavu; stačí, má-li kdo bez povolení u sebe zařízení, třeba jen krátkou dobu, pro zábavu; nezáleží na tom, zda pachatel zařízení použil (zprávy jím poslouchal); povolení nemůže býti nahrazeno podáním žádosti o povolení.

(Rozh. ze dne 13. února 1931, Zm I 472/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 22. dubna 1930, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin podle § 24 odst. (1) zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, — zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným oním přečinem, jehož se dopustil tím, že začátkem března 1930 v J. bez povolení přechovával radiotelefonní zařízení.

Důvody:

Rozsudek soudu první stolice vyslovuje, že bylo zjištěno, že obžalovaný měl od 1. do 3. března 1930 radiovou přijímací stanici, nemaje k tomu ještě povolení, neshledává však v tomto jednání obžalovaného skutkovou podstatu přečinu podle § 24 odst. (1) zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. na rok 1924, an se obžalovaný hned po postavení a upevnění radiového přístroje ve svém domě o koncesi hlásil a teprve pak poslouchal; nemá prý zákon, třeba to výslovně nestanoví, na mysli případy, kde si někdo, nemaje úmysl tajně je přechovávat, opatří radiové zařízení, uvede je v chod a hned na to zažádá o koncesi,